

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 293/2016-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza o sťažnosti [REDAKČIA], a obchodnej spoločnosti [REDAKČIA], zastúpených advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 129/2011, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] a obchodnej spoločnosti [REDAKČIA], na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 129/2011 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 129/2011 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. Ing. [REDACTED] a obchodnej spoločnosti [REDACTED], priznáva finančné zadostúčinenie každému v sume po 1 000 € (slovom tisíc eur), ktorú im je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDACTED] a obchodnej spoločnosti [REDACTED], trovy konania v sume 294,08 € (slovom dvestodeväťdesiatštyri eur a osem centov) na účet ich právnej zástupkyne JUDr. Emílie Korčekovej, L. Novomeského 25, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej aj „navrhovateľ v 1. rade“) a obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej aj „navrhovateľ v 2. rade, spolu ďalej aj „sťažovatelia“ alebo „navrhovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Novomeského 25, Pezinok, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 129/2011.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti okrem iného uvádzajú:

«Sťažovatelia majú postavenie navrhovateľov v kompenzačnom konaní na zaplatenie nemajetkovej ujmy voči Slovenskej republike v zastúpení Ministerstvom vnútra SR (titulom nesprávneho úradného postupu za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z.) ich neprípustnou kriminalizáciou vyšetrovateľmi PZ pred tretími osobami (pričom sťažovatelia nie sú a ani

neboli účastníkmi trestných konaní v rámci ktorých došlo ku kriminalizácii sťažovateľov a ich zatahnutia do „dirty games“ polície) a to v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod č. k. 11 C 129/2011 od 11. 8. 2011, ktoré doposiaľ ku dňu podania tejto sťažnosti nie je rozhodnuté ani len na prvom stupni po zrušení nezákonného rozsudku č. k. 11 C 129/2011-90 zo dňa 21. januára 2013 a to krajským súdom uznesením č. k. 6 Co 261/2013-112 zo dňa 20. júna 2013 a to všetko vinou nesúrodého, neplynulého konania porušovateľa, ad hoc úkonov porušovateľa s výraznými časovými odstupmi, porušenia zásady rýchlosti súdneho konania - § 6 O. s. p.

Vec má pritom pre sťažovateľov mimoriadny význam, na prieťahoch zavinených neefektívnym konaním porušovateľa sa nepodielali...

Skutkový stav veci a jednotlivé úkony – vid' nižšie aj s príslušným komentárom sťažovateľov:

- žalobný návrh doručený Okresnému súdu Bratislava I dňa 11. 08. 2011, konanie vedené pod č. k. 11 C 129/2011 voči Slovenskej republike v zast. Ministerstvom vnútra SR vo vzťahu na neprípustnú kriminalizáciu sťažovateľov a ich zatahnutím do veci, s ktorou nemajú nič spoločného, odôvodneniami uznesení pred tretími osobami s tým, že sťažovatelia neboli účastníkmi predmetných trestných konaní – sťažovatelia majú postavenie navrhovateľov...

- rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 11 C 129/2011-90 zo dňa 21. 01. 2013, doručený sťažovateľom dňa 1. 3. 2013, ktorým porušovateľ žalobu zamietol v celom rozsahu...

- odvolanie sťažovateľov proti rozsudku okresného súdu č. k. 11 C 129/2011-90 zo dňa 21. 01. 2013, doručený sťažovateľovi 1. 3. 2013...

- zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 261/2013-112 zo dňa 20. júna 2013, doručené sťažovateľom dňa 5. augusta 2013...

- sťažnosť sťažovateľov na prieťahy v konaní č. k. 11 C 129/2011 adresovaná predsedníčke okresného súdu zo dňa 30. 04. 2015...

- uznesenie porušovateľa č. k. 11 C/129/2011-126 zo dňa 22. 09. 2014, doručené iba sťažovateľovi v 1. rade, nie sťažovateľovi v 2. rade/ a to až 05. 05. 2015 s tým, že predmetné uznesenie doposiaľ /ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti/ nebolo porušovateľom doručené sťažovateľovi v 2. rade..., teda porušovateľ mal v tom čase ideálne miesto

na doručovanie písomností sťažovateľom do ÚVV [REDAKOVANÉ] avšak bol evidentne nečinný, o vec sa nezaujímal... ideálnu možnosť vo veci aktívne konať, keď vedel, že sťažovateľ v 1. rade /súčasne konateľ sťažovateľky v 2. rade/ (vedela to aj zákonná sudkyňa – keď dňa 1. 12. 2014 ho nechala eskortou ZVJS ponižujúco predviesť spútaného v putách na ňou vytýčené pojednávanie vo veci č. k. 11 C/5/2012 vláčiť ho potupne po chodbách súdu za prítomnosti verejnosti a kamier, pod dozorom policajtov nechutne odpojednávať..., hoc v tom čase bola väzba sťažovateľa v 1. rade od 08. 08. 2014 protiústavná a svojvoľná – vid' nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 244/2015 z 2. júla 2015, teda v tejto časti porušovateľ zapríčinil prieťah vo veci viac ako 8 mesiacov + bol opätovne nečinný od 5. augusta 2013 do 22. 09. 2014, teda viac ako 1 rok (v období od doručenia zrušujúceho uznesenia krajským súdom sťažovateľom do vydania zmätočného uznesenia dňa 22. 9. 2014, ktoré doposiaľ nedoručil sťažovateľke v 2. rade), teda prieťahy a neefektívne konanie pričítateľné porušovateľovi v trvaní od 5. 8. 2013 do 05. 05. 2015, teda 1 rok a 9 mesiacov

- žiadosť sťažovateľov zo dňa 20. 05. 2015 na zjednanie nápravy, žiadosť o doručenie uznesenia č. k. 11 C/129/2011-126 zo dňa 22. 09. 2014 sťažovateľke v 2. rade, s poukazom na nejasnosť a nezrozumiteľnosť výzvy na údajné odstránenie väd návrhu... – doposiaľ zo strany porušovateľa nereagované...

- Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 29. 05. 2015 Spr. 2115/2015, doručené sťažovateľom dňa 22. 06. 2015 – sťažnosť na prieťahy vyhodnotená predsedníčkou súdu ako dôvodná...

Z obsahu spisu č. k. 11 C 129/2011 vedeného na Okresnom súde Bratislava I je teda nesporným, že porušovateľ sa o vec nezaujímal, nekonal s urýchlením a to najmä po zrušení rozsudku prvostupňového súdu ešte v r. 2013 doposiaľ neučinil ani len jeden ústavne konformný úkon, pochybil vo veciach doručovania písomností obom sťažovateľom, nenariadil ani len jedno pojednávanie a to ani za viac ako 2 roky a 2 mesiace (zrušujúce uznesenie krajským súdom č. k. 6 Co 261/2013-112 zo dňa 20. júna 2013... bolo sťažovateľom doručené dňa 05. 08. 2013).

Ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti vec je stále v nerozhodnutom stave...

K priet'ahom v kompenzačnej veci výraznou mierou prispel výhradne porušovateľ – obdobia absolútneho nezájmu porušovateľa o vec – vid'. vyššie popísané, zdokumentované a osvedčené sťažovateľmi...

Sťažovatelia tvrdia, že sú naďalej obeťou porušenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.»

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd rozhodol takto:

„1. Základné právo [redacted] a obchodnej spoločnosti [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v kompenzačnom konaní č. k. 11 C 129/2011 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 11 C 129/2011 konal bez priet'ahov.

3. [redacted] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný mu vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Obchodnej spoločnosti [redacted] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4. 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný jej vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

5. [redacted] priznáva úhradu trov konania v sume 294,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne – advokátky JUDr. Emílie Korčekovej, do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

6. Obchodnej spoločnosti [redacted] priznáva úhradu trov konania v sume 294,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jej právnej zástupkyne – advokátky JUDr. Emílie Korčekovej, do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Ústavný súd na predbežnom prerokovaní uznesením č. k. II. ÚS 293/2016-15 zo 7. apríla 2016 prijal sťažnosť na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde)].

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 18. apríla 2016 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila aj k sťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr. 3294/2016 k prijatej sťažnosti z 9. mája 2016, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 17. mája 2016, okrem iného uviedla:

„K samotnému priebehu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11 C/129/2011 poukazujem na vyjadrenie súčasnej zákonnej sudkyne obsahujúce podrobnú chronológiu vykonaných úkonov v spise. Stotožňujem sa s vyjadrením zákonnej sudkyne, podľa ktorého k neprimeranej dĺžke konania prispel samotný sťažovateľ – navrhovateľ v prvom rade (str. 3 ods. 3 vyjadrenia zákonnej sudkyne).

V máji 2015 bola sťažnosť navrhovateľa v prvom rade na prietahy v konaní sp. zn. 11 C/129/2011 vedená pod číslom Spr. 2115/2015 vo vzťahu k obdobiu od 10. 07. 2013 do 22. 09. 2014 vyhodnotená predsedníčkou súdu za dôvodnú.

V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov bolo porušené, dovoľujem si požiadať Ústavný súd Slovenskej republiky, aby pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy skutočnosť, že celková dĺžka konania bola zapríčinená aj samotným správaním navrhovateľa v prvom rade a sťažovateľovi uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie nepriznal v plnej výške...

V prílohe tohto podania Vám zároveň zasielam vyjadrenie zákonnej sudkyne...“

Zákonná sudkyňa vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľov uviedla:

«Spis sp. zn. 11 C/129/2011 vo veci navrhovateľov: 1) [REDAKOVANÉ]..., 2) [REDAKOVANÉ]... proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky... o ochranu osobnosti, o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 33.193,91 € pre navrhovateľa v prvom rade a v sume 50.000,- €

pre navrhovateľa v druhom rade, som prevzala na základe Dodatku č. 17 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I na rok 2013 účinného od 6. novembra 2013.

V predmetnej veci [REDAKOVANÉ] (zákonný sudca do 31. 10. 2013) rozhodol rozsudkom č. k. 11 C/129/2011-90 zo dňa 21. 1. 2013 tak, že návrh na začatie konania zamietol a odporcovi náhradu škody nepriznal.

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6 Co/261/2013-112 zo dňa 20. 6. 2013 rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 11 C/129/2011-90 zo dňa 21. 1. 2013 v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Navrhovateľ v prvom rade a zároveň konateľ navrhovateľa v druhom rade uznesenie prevzal dňa 5. 8. 2013 a odporca dňa 18. 7. 2013. Krajský súd v uznesení uložil súdu prvého stupňa povinnosť, aby si ustálil predmet konania, teda či navrhovateľ v prvom rade uplatnil nárok na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka alebo či uplatnil nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., resp. či navrhovateľ v druhom rade uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. alebo nárok na ochranu proti neoprávnenému zásahu do dobrej povesti podľa Občianskeho zákonníka, pretože navrhovateľa v návrhu na začatie konania citujú tak § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ako aj § 11, § 13 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa je týmto názorom krajského súdu viazaný podľa § 226 OSP.

Vychádzajúc z uvedeného som dňa 25. 4. 2014 dala pokyn kancelárii, aby spis predložila vyššej súdnej úradníčke na vypracovanie uznesenia na odstránenie väd podania – ustálenie predmetu konania – v zmysle uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 261/2013-112 zo dňa 20. 6. 2013. Okresný súd Bratislava I následne vyzval navrhovateľa v prvom rade a navrhovateľa v druhom rade na odstránenie väd návrhu na začatie konania uznesením č. k. 11 C/129/2011-126 zo dňa 22. 9. 2014, tak aby ustálili, či sa domáhajú ochrany osobnosti, resp. ochrany pred neoprávneným zásahom do dobrého mena podľa Občianskeho zákonníka alebo náhrady škody, prípadne náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Chybou v písaní neboli vo výroku uznesenia navrhovateľa špecifikovaní ako navrhovateľa v prvom a druhom rade. Súd toto uznesenie doručoval navrhovateľovi v prvom rade, ktorý je zároveň konateľom navrhovateľa v druhom rade, podľa § 47 a § 48 ods. 1 OSP na jeho poslednú adresu, ktorá bola súdu v tom čase známa: [REDAKOVANÉ]. Z tejto adresy sa

dňa 22. 10. 2014 vrátila zásielka nedoručená s poznámkou pošty „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“. Následne som dňa 21. 11. 2014 dala kancelárii pokyn, aby bolo uznesenie doručované navrhovateľovi v prvom rade a zároveň konateľovi navrhovateľa v druhom rade do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v [REDAKOVANÉ] kde sa v tom čase nachádzal. Kancelária tento pokyn realizovala až dňa 20. 3. 2015. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ v prvom rade a zároveň konateľ navrhovateľa v druhom rade bol prepustený z výkonu väzby dňa 15. 1. 2015, bolo mu uznesenie opäť doručované na adresu jeho pobytu v [REDAKOVANÉ] kde ju prevzal dňa 5. 5. 2015.

Okresný súd Bratislava I opravným uznesením č. k. 11 C/129/2011-131 zo dňa 18. 02. 2016 opravil výrokovú časť uznesenia č. k. 11 C/129/2011-126 zo dňa 22. 9. 2014, tak že správne znie: „súd vyzýva navrhovateľa v prvom a druhom rade na odstránenie väd návrhu“, vo zvyšku zostalo uznesenie č. k. 11 C/129/2011-126 zo dňa 22. 9. 2014 nezmenené. Navrhovateľ v druhom rade podal proti opravnému uzneseniu odvolanie s odôvodnením, že mu nebolo doručené.

Navrhovateľ v druhom rade v návrhu na začatie konania určil svoju adresu na doručovanie písomností u navrhovateľa v prvom rade – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorý je zároveň konateľom navrhovateľa v druhom rade. Súd preto postupoval správne, keď opravné uznesenie doručoval pre navrhovateľa v druhom rade navrhovateľovi v prvom rade v súlade s voľbou adresy na doručovanie urobenu navrhovateľom v druhom rade už v návrhu na začatie konania zo dňa 5. 8. 2011 (č. l. 1 súdneho spisu). Súd zároveň poukazuje na to, že navrhovateľ v druhom rade neoznámil súdu včas novú adresu jeho sídla, čím si nesplnil svoju povinnosť riadne označiť účastníka konania vyplývajúcu z § 79 ods. 1 OSP. Je evidentné, že navrhovateľ v druhom rade má vedomosť o opravnom uznesení č. k. 11 C/129/2011-131 zo dňa 18. 2. 2016, pretože proti nemu podal odvolanie.

Navrhovateľ v prvom rade (sťažovateľ pred Ústavným súdom Slovenskej republiky) súdu nepreukázal zmenu jeho osobných údajov spočívajúcich v titule pred menom, ktorá mala nastať v priebehu konania sp. zn. 11 C/129/2011. V návrhu na začatie konania uvádza titul pred menom Ing. Bc., v odvolaní proti opravnému uzneseniu a v ústavnej sťažnosti už titul pred menom Ing. Mgr. Navrhovateľ v prvom rade (sťažovateľ pred Ústavným súdom Slovenskej republiky) však nepredložil o tejto skutočnosti diplom o dosiahnutom

vysokoškolskom vzdelaní druhého stupňa, čím opäť nesplnil svoju povinnosť riadne označiť účastníka konania (v tomto prípade seba samého) vyplývajúcu z § 79 ods. 1 OSP.

Po rozhodnutí odvolacieho súdu o podanom odvolaní navrhovateľa v druhom rade, ktorého konateľom je navrhovateľ v prvom rade, prvostupňový súd zvolil ďalší procesný postup v konaní v súlade s ustanoveniami OSP. Pred odstránením väd návrhu postupom podľa § 43 ods. 1 OSP v intenciách uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co/261/2013-112 zo dňa 20. 6. 2013, ktorým je prvostupňový súd viazaný podľa § 226 OSP nie je možné vo veci nariadiť termín pojednávania.

Som toho názoru, že práve navrhovateľ v prvom rade... prispel k dĺžke konania sp. zn. 11 C/129/2011. Posledným konaním navrhovateľa predlžujúcim konanie sp. zn. 11 C 129/2011 je podanie odvolania proti opravnému uzneseniu č. k. 11 C/129/2011-131 zo dňa 18. 2. 2016 z dôvodu jeho nedoručenia navrhovateľovi v druhom rade (ktorého je sťažovateľ konateľom), pričom navrhovateľ v druhom rade si sám už v návrhu na začatie konania... zvolil adresu na doručovanie u navrhovateľa v prvom rade, čo potvrdil svojim podpisom navrhovateľ v prvom rade a zároveň konateľ navrhovateľa v druhom rade (sťažovateľ v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky) na č. l. 14 súdneho spisu. Za tejto situácie je súd prvého stupňa povinný predložiť vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní, pretože Občiansky súdny poriadok mu v tomto štádiu konania neumožňuje rozhodnúť vo veci konečným rozhodnutím...

Navrhovateľ v ústavnej sťažnosti spomína aj iné konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11 C/5/2012, v ktorej som bola zákonnou sudkyňou po prerozdelení veci po predchádzajúcom zákonnom sudcovi. Hoci vec sp. zn. 11 C/5/2012 nesúvisí s vecou sp. zn. 11 C/129/2011 (ktorá je predmetom ústavnej sťažnosti) považujem za potrebné poukázať na správanie navrhovateľa aj v tejto veci. Sťažovateľ bol účastníkom konania na strane navrhovateľa vo veci sp. zn. 11 C/5/2012, v čase pojednávania dňa 1. 12. 2014 bol vo výkone väzby, odkiaľ bol zákonom predpokladaným a tolerovaným spôsobom predvedený na pojednávanie tak, aby bolo možné vo veci rozhodnúť na jedinom pojednávaní. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol o porušení práva [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v konaní sp. zn. 5 T/52/09 na urýchlené rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby z 8. 8. 2014 podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru nálezom č. k. II. ÚS 244/2015-46 zo dňa 2. 7. 2015. V čase pojednávania dňa 1.

12. 2014 teda platila prezumpcia zákonnosti väzby navrhovateľa a pri jeho predvedení som postupovala v súlade s § 47 ods. 2 vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, navrhovateľ bol prepustený z väzby až dňa 15. 1. 2015. Navrhovateľ sa pred pojednávaním vo veci sp. zn. 11 C/5/2012 dňa 1. 12. 2014 trikrát ospravedlnil a žiadal o zrušenie termínu pojednávania, pričom ani jednu z jeho žiadostí som nevyhodnotila ako dôvodnú. Vec som pripravila na pojednávanie tak, že som na pojednávaní dňa 1. 12. 2014 aj rozhodla, a to za účasti navrhovateľa a povereného zástupcu odporcu.»

Predsedníčka okresného súdu vo svojom stanovisku súčasne uviedla, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Sťažovatelia vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu z 27. mája 2016 (doručenom ústavnému súdu 3. júna 2016) uviedli, že súhlasia s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci prijatej sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Sťažovatelia zároveň namietajú aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom namietaného konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 11 C 129/2011 je „žaloba na zaplatenie nemajetkovej ujmy (pôvodná formulácia návrhu navrhovateľov, [redacted] a [redacted], pozn.) proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky“. V označenom konaní okresného súdu sťažovatelia vystupujú ako navrhovatelia (žalobcovia). Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a ktorá nevykazuje znaky právnej zložitosti; nijaké skutočnosti nemôžu ospravedlniť neodôvodnene dlhý čas konania a rozhodovania okresného súdu (viac ako štyri a pol roka) bez vydania právoplatného rozhodnutia vo veci.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľov ako navrhovateľov v napadnutom konaní malo vplyv na doterajšiu dĺžku konania, hoci pojednávaní pred vynesením zamietavého rozsudku okresného súdu na pojednávaní 21. januára 2013 (vrátane tohto pojednávania bez účasti odporcu) sa zúčastnili [ustálenie petitu návrhu, problémy s ustálením, resp. oznámením zmeny adres navrhovateľa v 1. rade, ako aj navrhovateľa v 2. rade (obchodná spoločnosť [redacted]) v súvislosti s doručovaním písomností]. Svojimi procesnými úkonmi, na ktoré sú oprávnení, prispeli k predĺženiu napadnutého konania, čo ale nemôže ísť na ťarchu konajúceho súdu.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu v konaní, ktoré začalo doručením návrhu sťažovateľov tomuto súdu 11. augusta 2011.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z predloženého spisu, zo sťažnosti, ako aj z vyjadrenia predsedu okresného súdu ústavný súd zistil, že okresnému súdu bol 11. augusta 2011 doručený návrh navrhovateľov na začatie konania o ochranu osobnosti a o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 33 193,91 € navrhovateľovi v 1. rade a v sume 50 000 € navrhovateľovi v 2. rade.

Okresný súd nariadil vo veci pojednávania na 28. máj 2012, ktoré bolo odročené na 29. október 2012. Pojednávanie uskutočnené 29. októbra 2012 za účasti navrhovateľa v 1. a 2. rade a za účasti právneho zástupcu odporcu bolo z dôvodu vyhlásenia navrhovateľov, že im dosiaľ nebolo doručené vyjadrenie odporcu k návrhu (bolo doručené krátkou cestou), odročené na 21. január 2013.

Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 11 C 129/2011-90 z 21. januára 2013 tak, že návrh na začatie konania (kvalifikovaný ako „náhrada škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom“) zamietol. Proti označenému rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia (navrhovatelia) odvolanie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozhodol o ich odvolaní uznesením č. k. 6 Co 261/2013-112 z 20. júna 2013 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd v predmetnom rozhodnutí uložil okresnému súdu, aby si predovšetkým ustálil predmet konania.

Okresný súd po vrátení spisu 3. júla 2013 vyzval navrhovateľov (sťažovateľov) uznesením č. k. 11 C 129/2011-126 z 22. septembra 2014 na odstránenie nedostatkov návrhu na začatie konania z 11. augusta 2011 a úpravu predmetu sporu, aby bolo zrejmé, či sa domáhajú ochrany osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka alebo nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, resp. či sa domáhajú ochrany nemajetkovej ujmy alebo nároku na ochranu proti neoprávnenému zásahu do svojej dobrej povesti, pod hrozbou odmietnutia podania.

V ďalšom priebehu konania okresný súd doručoval zásielku s uznesením navrhovateľom v októbri a novembri 2014, pričom navrhovateľ v 1. rade prevzal uznesenie z 22. septembra 2014 dňa 5. mája 2015.

Okresný súd ďalej opravným uznesením č. k. 11 C 129/2011-131 z 18. februára 2016 opravil výrokovú časť uznesenia č. k. 11 C 129/2011-126 z 22. septembra 2014. Proti opravnému uzneseniu okresného súdu podal 1. apríla 2016 odvolanie navrhovateľ v 2. rade s tým, že mu nebolo doručené.

Z chronologického prehľadu i zo samotného spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd po zrušení jeho rozsudku z 21. januára 2013 a vrátení mu veci na ďalšie konanie dosiaľ vo veci nenariadil žiadne pojednávanie a nevykonal žiadny relevantný úkon smerujúci k zisteniu skutkového stavu, či k vydaniu rozhodnutia a venoval sa skôr formálnym záležitostiam (o. i. rozdiely v písaní titulov navrhovateľa v 1. rade v rámci jeho podaní a ustálenie identifikácie).

Sťažovatelia podali 28. apríla 2015 sťažnosť na prieťahy v konaní predsedníčke okresného súdu. Predsedníčka okresného súdu v odpovedi na ich sťažnosť uviedla, že „vo vzťahu k obdobiu od 10. 7. 2013 do 22. 09. 2014 je sťažnosť dôvodná“ a v časti (o nezákonnosti väzby a zavinenom postupe okresného súdu) sťažnosť vyhodnotila ako neprípustnú.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010), vychádzajúc predovšetkým z povahy vecí, zo samotnej dĺžky napadnutého konania viac ako štyri a pol roka, ale aj z jeho doterajšieho priebehu, v rámci ktorého sa po vrátení veci okresnému súdu od júla 2013 neuskutočnilo žiadne pojednávanie, dospel k záveru, že v namietanom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 11 C 129/2011 neefektívnou činnosťou, resp. nečinnosťou okresného súdu v období od 10. júla 2013 do 22. septembra 2014 a následne aj do 16. apríla 2015 (spolu približne 21 mesiacov) bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 11 C 129/2011 konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú sťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní

primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v sume 4 000 €, ktoré odôvodňujú takto: *„Dľa sťažovateľov je nimi uplatnená výška primeraného finančného zadosťučinenia v sume 4.000,- EURO za viac ako 4 roky právnej neistoty o výsledok kompenzačného konania primeraná a spravodlivá, súladná s rozhodovacou praxou ESLP v prípade kompenzačných konaní vedených proti Slovenskej republike, teda min. 1.000,- EURO a viac (použitie koeficientu $x 1,2 - 1,4$) za každý rok stavu právnej neistoty sťažovateľa/ sťažovateľov o výsledok kompenzačného konania o odškodnení obete porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a jej prejednanie v primeranej lehote.“*

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 11 C 129/2011, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľov nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, zohľadňujúc aj čiastočný podiel sťažovateľov na doterajšej dĺžke napadnutého konania, ústavný súd považoval priznanie sumy každému zo sťažovateľov po 1 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (2 x 139,83 €) predstavuje spolu s režijným paušalom 2 x 8,39 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) celkovú sumu 296,44 €. Trovy právneho zastúpenia boli priznané v sume 294,08 €, ako to požadovala právna zástupkyňa sťažovateľov.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016